

Uzasadnienie

Ustawa o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy - Kodeks postępowania karnego zastała rozpatrzona przez Senat na 45 posiedzeniu.

W uchwale podjętej w dniu 3 grudnia 2009 r. Senat proponuje wprowadzenie do ustawy 3 poprawek.

Poprawka oznaczona nr 1 wprowadza zmiany do nowego art. 252 § 2 Kodeksu karnego, który określa typ kwalifikowany przestępstwa wzięcia zakładnika dla okupu.

Senat proponuje by okolicznością kwalifikującą przestępstwo był sposób działania sprawcy który polegał na tym, że wzięcie i przetrzymywanie zakładnika (pokrzywdzonego) łączyło się z jego "szczególnym udręczeniem" w miejsce "szczególnego okrucieństwa".

Senat przyjmując takie stanowisko wzorował się na znamionach występujących w art. 189 § 2 Kodeksu karnego, który określa typ kwalifikowany przestępstwa pozbawienia wolności. Zgodnie z prezentowanymi, w orzeczeniach sądów, poglądami "szczególne udręczenie" rozumiane jest szeroko i może być wynikiem zarówno znęcania się fizycznego jak i psychicznego nad pokrzywdzonym, "może wynikać z wszelkich zachowań podjętych przez sprawcę (sprawców) oraz okoliczności mających związek z miejscem lub warunkami pozbawienia wolności, a także właściwościami samej osoby pokrzywdzonej, jeżeli wiążą się one ze sprawieniem bólu, cierpienia, powodują znękanie lub zgnębienie ofiary w stopniu przekraczającym miarę "zwykłego" pozbawienia wolności"(tak wyrok S.A. w Białymstoku z dnia 20 . 10. 2003 r, II AKa 131/03).

Poprawki oznaczone nr 2 i 3 zawierają propozycję zmiany przepisów art. 252 § 4 i 5 Kodeksu karnego.

Stanowią one, że uchylenie odpowiedzialności sprawcy przestępstwa wzięcia zakładnika dla okupu - typu podstawowego, będzie następowało w przypadku każdego odstąpienia od przestępstwa, bez względu na swobodę decyzji sprawcy w tym zakresie, natomiast w przypadku odstąpienia od przestępstwa sprawcy przestępstwa typu kwalifikowanego, sąd będzie mógł zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a gdy odstąpienie było dobrowolne sąd zastosuje nadzwyczajne złagodzenie kary obligatoryjnie.

Takie ukształtowanie przepisów może, zdaniem Senatu, służyć ochronie osoby pokrzywdzonej, a także stanowić sporą zachętę dla sprawców do odstąpienia od przestępstwa, ze względu na to, że zawiera możliwość stosowania nadzwyczajnego złagodzenia kary w

przypadku sprawcy przestępstwa typu kwalifikowanego, który choć odstąpił, to nie czynił tego dobrowolnie.

Oznacza to danie sprawcy sygnału, że jeżeli tylko odstąpi od zamiaru wymuszenia i zwolni zakładnika, będzie mógł liczyć na łagodniejsze potraktowanie przez sąd.